

Lausunto hallinto-oikeudelle yhdenvertaisuusvaltuutetun antamasta lausunnosta kunnasvalitusasiassa Dnro 2437/2024

KH 04.08.2025 § 290
1034/00.01.03.03/2022

Valmistelija

Vs. hallintojohtaja-kaupunginlakimies Roosa Aaltonen
roosa.aaltonen@savonlinna.fi, p. 050 401 7788

Selostus

Kaupunginhallitus on 2.9.2024 § 274 päättänyt, että Pride tapahtuman liputus toteutetaan vuosittain järjestäjien ilmoittamaan ajankohtaan kaupungintalon virallisessa lipputangossa, vuodesta 2024 alkaen. Kaupunginhallitus hylkäsi 21.10.2024 tekemällään päätöksellä edellä mainitusta päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen perustellen asiaa mm. siten, että tehty päätös ei ollut yhdenvertaisuuslain vastainen, vaan lain tarkoittamaa erityiskohtelua.

Kaupunginhallituksen päätöksestä 21.10.2024 § 333 hylätä tehty oikaisuvaatimus on tehty kunnallisvalitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Valittajien mukaan päätös on ristiriidassa yhdenvertaisuuslain kanssa. Valittajat katsovat, että kaupunki kohtelee eri järjestöjä eri tavalla. Lisäksi valittajat katsovat, että kyse on yhden ryhmän erityiskohtelusta, jota ei perustella riittävällä tavalla. Kaupunginhallitus on 24.3.2025 § 98 päättänyt antaa lausunnon asiassa hallinto-oikeuden lausuntopyynnön johdosta.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 16.6.2025 lähettänyt tiedoksi hallinto-oikeuteen 4.6.2025 Yhdenvertaisuusvaltuutetulta saapuneen lausunnon ja varannut kaupungille tilaisuuden lausua kyseisen lausunnon johdosta. Mahdollinen lausuma on annettava hallinto-oikeudelle viimeistään 15.8.2025. Lausuman antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista. Itä-Suomen hallinto-oikeuden tiedoksianto ja lausuntopyyntö 16.6.2025 on tämän asian liitteenä A.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunto

Yhdenvertaisuusvaltuutetun antama lausunto 3.6.2025 on kokonaisuudessaan luettavissa tämän asian liitteenä B. Yhdenvertaisuusvaltuutettu toteaa lausunnossaan, että sen näkemyksen mukaan valitus on hylättävä, sillä valituksen kohteena oleva päätös ei ole ristiriidassa yhdenvertaisuuslain kanssa, vaan se on yhdenvertaisuuslain 5 §:n edistämismääräyksen mukainen ja perusteltu.

Perusteinaan yhdenvertaisuusvaltuutettu toteaa mm. seuraavaa: *Sateenkaarilippua ei voida mieltää myöskään vain jonkun tietyn järjestön tunnuksiksi, koska kyseessä on universaali sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksien edistämisen tunnus. - - Päätös ei johda kenenkään yksittäisen henkilön tai ihmisryhmän epäsuotuisampaan kohteluun henkilöön liittyvän syyn perusteella tai*

saata henkilöä tai ryhmää muita epäedullisempaan asemaan yhdenvertaisuuslain välittömän (YVL 10 §) tai välillisen (YVL 13 §) syrjinnän kiellon vastaisesti. Kyse ei ole myöskään kenenkään henkilön tai ryhmän erilaisesta kohtelusta yhdenvertaisuuslain 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Kysymys on yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaisesta yhdenvertaisuuden edistämistoimenpiteestä. - - Pride-liputus on tärkeä symbolinen yhdenvertaisuuden edistämistoimi, jolla kaupunki voi osoittaa kaikkien sateenkaarivähemmistöön kuuluvien olevan nähtyjä, arvokkaita ja kunnioitettuja omana itsenään. Yhdenvertaisuuden edistämiseen velvoitettuna toimijana kaupungilla on velvollisuus edistää sateenkaarivähemmistöjen asemaa tosiasiallisen yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi. - - ...edistämisvelvollisen toimijan kielteinen suhtautuminen yksittäisiin yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin kuten sateenkaariliputukseen olisi ongelmallista yhdenvertaisuuslain näkökulmasta.

Savonlinnan kaupunginhallituksen lausunto

Savonlinnan kaupunginhallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausuma Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston esittämään näkemykseen asiassa. Kaupunginhallitus yhtyy Yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunnossa esitettyyn näkemykseen siitä, että päätös sateenkaariliputuksen toteuttamisesta on symbolinen ja yhdenvertaisuutta edistävä toimenpide, eikä se aseta ketään yksilöä tai ihmisryhmään epäedulliseen asemaan yhdenvertaisuuslain syrjinnän kiellon vastaisesti. Päätöksen tarkoituksena on ilmaista tuki sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluville kuntalaisille sekä edistää yhdenvertaisuutta kaupungin toiminnassa. Päätöksellä ei ole oikeudellisesti sitovia vaikutuksia kaupungin ulkopuolisiin tahoihin, eikä sillä anneta erityisoikeuksia millekään järjestölle. Kaupunki ei ole tehnyt päätöstä jonkin tietyn tahon liputusoikeudesta, vaan kyse on kaupungin omasta kannanotosta ja viestinnällisestä eleestä. Tässä valossa symbolinen liputus on kaupungin näkemyksen mukaan asianmukainen, oikeasuhtainen ja perusteltu toimenpide yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Kaupunki haluaa korostaa, ettei sateenkaarilipun käyttö perustu poliittiseen kannanottoon tai järjestöyhteistyöhön, vaan kyse on yleismaailmallisesta ihmisoikeussymbolista, joka tunnustetaan laajasti seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisuuden tunnuksena. Liputus ei edusta tietyn ideologian tai liikkeen ajamaa agendaa, vaan se on kunnallinen ele, jolla viestitään kaikkien kuntalaisten arvostuksesta ja kunnioituksesta. Johtopäätöksensä kaupunginhallitus katsoo, että kaupunginhallituksen päätös on yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukainen ja yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunnossa esitetyt näkemykset tukevat tätä tulkintaa.

Toimivalta

Kuntalaki 39 §

Esittelijä

Kaupunginjohtajan 3. sij. talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa selostusosassa kuvatun lausuman Itä-Suomen hallinto-oikeudelle yhdenvertaisuusvaltuutetun antamasta lausunnosta asiassa dnro 2437/2024.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Itä-Suomen hallinto-oikeus